

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

311. Quid quoad electionem facere possint præsentés, aliis præfixo tempore non comparentibus, vel abeuntibus è capitulo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

quidem sit, non tamen ad ejus instantiam cassanda electio; quia ei nulla facta injuria. Pass. num. 73.

Questio 310. Virum de jure vocandus vocatus expectandus sit ultra terminum praefixum; suppono enim ut certum expectandum eum esse usque ad terminum praefixum, & ultimam hujus termini partem. Pass. n. 87.

Respondeo: licet æquum, rationabile, meliusque sit ad tollendam omnem litis, & actionis de contemptu occasionem, ut dum vocatus est in propinquo rationabili causâ detentus, v.g. pluvia, electores ceteri de hoc facti certi, illum expectent paulisper ultra terminum praefixum, dum id sine incommodo gravi facere possunt; de rigore tamen juris ad hoc non tenentur; electio enim pertinet ad eos solos, qui debent, volunt, & possunt commodè interesse ei intra terminum eidem praefixum; qui autem detinetur, v.g. à pluvia, ne intra tempus praefixum adsit; non potest commodè interesse, neque electores ceteri tenentur expectare commodum Electoris absentis, vel etiam praesentis habilitatem. Pass. num. 88, & AA. paulò post citandi. Porro citatus pro certa die, & non ad certam horam, intelligitur citatus pro hora matutina, quâ fieri consuevit electio; citatus enim ad certum diem adesse debet illâ horâ, quâ ille actus solet expediri. Felin. in c. consultur. de off. deleg. num. 5. & dum hora est de consuetudine & natura actûs, expressio diei haberetur pro expressione horæ. Biax. p. 3. c. 11. num. 20. Pass. cit. num. 88. Peyr. tom. 3. c. 9. num. 13. Unde si vocati, v.g. ad primam Martii, non adsint manè intra horam consuetam electionis, electores possunt in parte ultima istius horæ peragere electionem. Biax. Peyr. Pass. ll. cit. Castel. de elect. c. 6. num. 11. Butrio. Anchar. Jo. And. ad cap. cum in nobis. h. t. Meritoque hic hora sumenda est strictè de momento ad momentum, sic statutibus SS. Canonibus in bonum Ecclesiae, ad necessariam in similibus firmitatem, & immutabilitatem, ad vitandas dissolutiones, & dubitationes inde oriturâs, si moralibus considerationibus, extensionibus, & restrictionibus hoc tempus subjaceret. Pass. num. 89.

Questio 311. Quid quoad electionem facere possint praesentes, aliis praefixo tempore non comparentibus, vel abeuntibus à Capitulo?

Respondeo primò: ubi instat finis temporis praefixi Electoribus ad eligendum, ita ut post illud non possit amplius commodè fieri electio, & electione non factâ devolvatur provisio ad Superiorem, Electores congregati, & in electionis negotio perseverantes, etiam si sint minor pars, possunt eligere validè, reliquis non potentibus agere de contemptu. Abb. in c. in nobis. h. t. num. 10. Castel. loc. cit. num. 12. Pass. num. 93. cum communi. Verùmque id est, etiam si unus solus adsit, vel remaneat in Capitulo. Abb. loc. cit. Biax. de direct. elect. p. 3. c. 6. num. 5. Idque etiam de electione summi Pontificis factâ ab uno solùm Cardinale tenent apud Pass. num. 94. Barb. de jure Eccl. l. t. c. t. num. 74. Dian. p. 5. resol. 72. & plures alii ab iis citati; conservatur enim jus Collegii, etiam in uno. Gl. Butrio Abb. in c. gratum. de postulat. Lamb. de jure pat. l. 1. p. 1. q. 9. a. 3. num. 39. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. & c. utitur autem talis unus hoc suo & collegii jure, dum eligit, quo eum privare, & cui prajudicare

non possunt ceteri, negligendo illud. Pass. loc. cit. num. 93.

2. Respondeo secundò: ubi non instat ultimus terminus eligendi, & aliquis non venit praefixo die, vel è Capitulo recedit ex justa causa, legitime appellans ab illa diei praefixione, Electores ceteri, etsi in magno numero, non possunt eligere; et si eligant, is, qui appellavit, & praesens non fuit, potest agere de contemptu, & ad ejus instantiam electio est cassanda. Castel. loc. cit. c. 8. num. 11. Lavor. c. 17. num. 25. Pass. num. 95. iustæ enim appellationi est deferendum, & non censetur contumax, qui iustam & evidentem causam appellationis habet; Ubi tamen instat tempus ultimum, appellationi locus non est ad suspendendam electionem; sed ea servatis servandis potest legitime haberi. Castel. & Pass. ll. cit.

3. Respondeo tertio: ubi neque instat ultimum tempus eligendi, nec est interposita legitima appellatio, venientes, etsi in minore numero, quam non venientes absque his eligere possunt validè, & absque eo, quòd hi agere possunt de contemptu, modò omnes vocandi vocati sint ab eo, cui de jure vel consuetudine competit convocare Electores. Abb. in c. in cunctis. h. t. num. 3. Tusc. l. 1. n. concl. 64. Sigism. à Bon. dub. 12. num. 5. Sanch. Tamb. de jure Abb. Castel. Donat. & plures alii, quos citat & sequitur Pass. num. 98. tunc enim hi absentes nihil protestari contra, sed solùm non venientes, & inobedientes mandato Praesidentis, censentur contumaces, faciuntque se alienos & extraneos, ad eoque in Electorum numero non computabiles. cap. cum nobis. h. t. ibi Abb. & Gl. Tusc. Pass. Lamb. Sigism. à Bon. ll. cit. Tamb. d. 5. q. 3. num. 11. absurdum autem est, ut contumacia particularium retardet negotia universitatis, Abb. loc. cit. & ex eo Pass. Ampliatùrque hoc ipsum, ita, ut in hoc casu unus solus veniens possit eligere. Abb. Sigism. loc. cit. Peyr. in subd. q. 1. c. 35. Pass. num. 99. & plures alii contra Lezanam & Barb. de jure Eccl. lib. 1. cap. 9. num. 96. à quo factam limitationem vide retutatum & rejectam apud Pass. num. 100. Secus tamen est, si vocandi vocati non fuerunt per habentem jus convocandi Collegium ad eligendum; sed per aliquos de Collegio Electorum, tunc enim tantùm procedit electio, si veniant duæ partes (vel etiam, ut verius censet Pass. n. 109. si veniat major pars) electorum vocatorum. Pass. n. 97. qui tamen etiam num. 109. ait, quòd dum major pars legitime citavit ad certam diem, ii, qui veniunt, etsi sint pars minor, possint eligere.

4. Respondeo quartò: aliter loquendum de venientibus quidem ad eligendum, sed recedentibus à Capitulo ante factam electionem; nimirum ubi non instat ultimum tempus eligendi, recedente majore parte venientium, pars minor, quæ remanet, eligere non potest; minore verò parte venientium recedente, pars major remanens potest eligere. Abb. in cap. cum nobis. h. t. num. 10. Pass. num. 101. & seq. Ratio disparitatis hæc est, quòd praesens citans ad electionem pro die sibi bene vitâ obliget sub poena contumaciae ad comparendum eâ die, ita ut non venientes tanquam contumaces habendi sint, ut alieni & extranei, quibus jus eligendi non competit; non tamen obligat, nec obligare potest ad eligendum eâ die, si tunc non expiraret tempus à lege statutum; cum non possit Electoribus restringere tempus illis à jure concessum ad eligendum. c. si diligenti. de foro compet. & c. indultum.

dultum. de reg. juris in 6. hinc majore parte tunc recedendo decernente, non esse tunc eligendum; sed tempus aliud expectandum, non potest pars minor progredi ad electionem; cum major pars veniens recedendo non fiat contumax; quia jus habet ad differendam electionem intra terminum à jure statutum; adeoque ipso facto, seu abeundo protestans, se nolle tunc & ibi eligere, potest juxta c. 1. de his, quæ fiunt à majore parte cap. cogere ad differendam electionem, ita ut, si hæc pergat eligere, eligat inaniter. Abb. loc. cit. & ex eo Pass. loc. cit. contra Samuel. tr. 1. d. 2. controv. 6. num. 7. Verumque hoc ipsum est, etiam si citatio facta ab ipsa universitate, hoc est, majore parte universitatis collegialiter congregata, extra quam congregationem nulla unquam pars universitatis citat validè. Pass. nu. 109. Etiam non obstante, quòd eadem pars major prius approbaverit tempus & horam pro electione tum habenda; quia talem approbationem potest revocare ante electionem; cum approbatio ista sit veluti decretum interlocutorium, quod revocari potest. Pass. num. 105. Porro dum dicitur, recedentes, seu non perseverantes habere se ac non venientes. c. 1. de jud. c. certum. 11. q. 3. Abb. in c. cum nobis, h. t. num. 10. Verum id est de recedente minore parte, majore remanente, seu de iis, qui non habent jus recedendi, quale jus habet major pars electorum, et si eadem pars major jus non habeat non veniendi. Pass. num. 108.

Questio 312. Qualiter vocales sint vocandi?

1. Respondeo primò: absentes personaliter sunt citandi, si sciatur, ubi degant, & si id commode, & sine periculo fieri possit. c. cum olim. de dolo & contumacia. Gl. ibi. v. Hibernia. Barb. lib. 1. juris Eccl. c. 19. n. 90. Pass. cit. c. 11. nu. 41. Attendenda tamen in hoc consuetudo. Gl. in c. coram. h. t. Mirrondo ad eos litteras vel nuncium, c. cum inter. h. t. Barb. loc. cit. num. 9. Cast. de elect. c. 8. num. 1. qui, uti & Labor. & Sigism. apud Pass. num. 43. harum literarum formam exprimunt.

2. Respondeo secundò: si autem nesciatur, ubi degat vocalis, & adhibita diligentia inveniri nequeat, citatio facienda est in ejus domo. c. venerabilis. de dolo & contumacia. Labor. tit. 4. c. 17. num. 10. vel si non habet domicilium certum, in loco seu Ecclesia illius loci, ubi habitare consuevit. cit. c. venerabilis. Pass. num. 48. vel in beneficio, quia ibi residentiam facere præsumitur. Gonz. ad reg. 8. gl. 15. n. 30. Vel, si nec talem locum certum habet, citandus est in Capitulo coram Clero, vel in conventu in publica mensa, vel ad valvas Ecclesie, in qua fit electio, alias servanda regula: impediens ne citetur, habeatur pro citato. Pass. loc. cit.

3. Respondeo tertio: citandi sunt absentes ad certam diem, non tamen de necessitate (et si id melius, Sigism. à Bon. dub. 8. num. 3.) ad certam horam. Sigism. ibid. Abb. ad cap. consult. de off. deleg. quia dum hora est de consuetudine actus, expressio diei est expressio horæ. Pass. n. 44. Hinc Electores non possunt anticipare horam consuetam; imò, cum hora consueta habeat suam latitudinem, tenentur Electores expectare absentem usque ad extremam partem dictæ horæ. Peyr. tom. 3. de priv. c. 13. n. 17. Pass. num. 45. Cast. c. 8. n. 11. & 15.

4. Respondeo quarto: præsentem sufficit citare voce, vel campana, Abb. in c. coram. h. t. num. 1. Cast. loc. cit. modò constet Electoribus, quòd tali

pulsatione ex commissione præsidis vocentur ad electionem. Pass. nu. 49. Idem dicendum de commorantibus extra domum electionis in civitate vel hortis, modò campanam audire possunt; quia & hi habentur præsentem. Cast. loc. cit. Pass. num. 51. Quòd si ad talem compulsionem non omnes præsentem in domo vel civitate compareant in loco Capituli, non tenentur expectare reliqui, quamvis utilius dicat Cast. per nuncium eos admonere; multòque magis id tutius esse respectu commorantium extra domum electionis in civitate: Porro si electores omnes, et si per accidens, & ob aliam causam sint congregati, possunt nullà precedente citatione eligere. Pass. num. 52.

Questio 313. Propter quid necessaria sit absentium vocatio, & num quandoque cesset necessitas illa vocandi absentes, de cetero habiles, & sine magno incommodo vocabiles?

1. Respondeo ad primum: finem necessariae hujus citationis, saltem proximum, non esse citationem contemptis, ut vult Barb. juris Eccl. l. 1. c. 19. num. 116. (cum et si per non citationem absentium non fieret injuria, adeoque hic pueri non possent de contemptu, adhuc ea esset necessaria) sed ut absens sciat mortem Prælati, & diem futuræ electionis, ita ut horum ignorantiam obtendere nequeat, uti possent non citatus, et si hæc aliunde sciret. Pass. num. 55. quamvis tamen idem num. 66. teneat, & probet, citetque etiam pro eo Abb. in c. cum Ecclesia. h. t. contra Burrio, quòd si Electoribus præsentibus constet, absentem revera scire determinatè locum & diem certam electionis, non esse necesse eum citare, & si non citatus agat de contemptu, si probetur, quòd fuerit conscius diei & loci electionis, hæc ad ejus instantiam non est cassanda. Abb. in c. cum inter. h. t. num. 10. Biax p. 3. c. 10. num. 3. quibus inhære videtur Pass. num. 55. hinc

2. Respondeo ad secundum, non esse necesse citare ad electionem Electorem absentem, cui constat de veritate Ecclesie, dum dies electionis est à jure vel consuetudine determinata; dum enim terminus interpellat, non est necessaria citatio. Peyr. tom. 3. c. 13. num. 13. Raggius cent. 2. dub. 156. num. 3. Pass. num. 67. citans Abb. Bur. Anchar. in c. cum nobis. h. t. & c. Sed neque tunc opus est, (quamvis sit ad majorem cautelam) ipsum Præsidem monere (ut alias possunt electores. Innoc. in c. cum nobis. num. 5. ibid. Anchar. num. 4.) ut statuto die veniat ad eligendum. Peyr. loc. cit. ita etiam, ut si ex gratia vocatus præses, si non ad sit statuto die, possint Electores alii ad electionem procedere. Innoc. Abb. Anch. ll. cit. Biax. p. 3. c. 15. Circa quod ultimum tamen observandum monet Pass. num. 69. quòd, cum Præses, utpote iudex, ad cuius justum arbitrium electio est dirigenda, ex causâ mutare adhuc potest horam aliâ consuetam; quin & Electores alios impedire, ne citius eligant intra tempus à lege statutum, si datur justa causâ eam differendi (dum alias hæc justâ causâ non datâ major pars electorū possit Præsidem compellere ad tempus illud à lege statutum abbreviandum) tunc solum possunt procedere ad electionem, præside citato non veniente, vel à Capitulo recedente, quando adest ultima hora, quâ clapsa expirat tempus eligendi, & devolvitur provisiò ad Superiorem. Alias autem expectandum præsidem, & monendum, ut redeat (quales citationes extrajudiciales, cum